

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83-177

PODUREDNIŠTVO:

34135 Trst, Vico delle Rose, 7 - Tel. 414646

Letna naročnina, Italija . . . Lir 8.000

Letna inozemstvo . . . » 13.000

Letna inozemstvo, USA dol. 15

Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXIX. - Štev. 27 (1460)

Gorica - četrtek, 7. julija 1977 - Trst

Posamezna številka Lir 200

Tržaška Cerkev se pripravlja na važno zborovanje

Po zgledu vsedravnega zborovanja v Rimu na temo »Evangelizacija in človeški napredek« se tudi tržaška Cerkev pripravlja na podobno zborovanje. Namen je izključno pastoralnega značaja: iskati poti za učinkovitejšo oznanjevanje evangelija sodobnemu človeku ter skrbeti za njegov človeški napredek.

KAKO JE BILO NA PRVEM SREČANJU

V petek 1. julija zvečer je bil prvi pripravljani sestanek v dvorani ob cerkvi sv. Marije Velike. Prisoten je bil ap. adm. msgr. Cocolin, predsedoval pa je g. Mario Cividin, kot vodja pastoralnega sveta. Udeležencev je bilo nad pet sto, med temi izredno veliko mladine.

Gospod nadškof je prisotne pozdravil v italijanskem in slovenskem jeziku, sledilo je branje kratkega odlomka iz sv. pisma (v slovensčini je brala diakinja Rosana Purger), nato je nadškof podal nekaj misli v razmišljanje. Mestni dekani so podali poročilo, kako potekajo priprave na to zborovanje v posameznih župnijah, kjer je sploh kaj.

Za slovenski openski dekanat je poročal dekan dr. Angel Kosmač. Začel je v slovensčini: »Hvaljen bodi Bog, Oče usmiljenja in Bog vse tolažbe, ki nam je dal dočakati ta dan našega prvega škofijskega srečanja, pri katerem sedimo drug ob drugem sinovi in hčere iste božje družine. Z željo in voščilom, da bi v tem razpoloženju vztrajali in rasli v ljubezni do Boga in bratov, pozdravljam v imenu skupnosti slovenskih vernikov v Trstu to zborovanje.«

Nato je iste misli podal v italijansčini z dodatkom: »Želim temu zborovanju tržaških katoličanov najboljše voščila v korist Cerkev in naših narodnih skupnosti, ki že stoletja, odnosno nad tisoč let živita skupaj, a se morda ne poznata zadosti. Ta prvi zgodovinski večer bo verjetno prvi doprinos za boljše medsebojno spoznanje, da se bomo čutili med seboj bratje. To si želimo.«

Te besede je sprejel dolg in spontan aplavz. Govornik se je zahvalil in v nadaljevanju osvetlil vrsto načelnih pojmov, ki naj bi postali last vse tržaške Cerkev, predvsem v priznanju obeh narodov, ki skupno tvorita isto Cerkev. Začeni s teološkim tečajem je opisal v glavnih obrisih dejavnost slovenskih duhovnikov in laikov v škofiji. Zaključil je s priliko o izgubljenem sinu in podčrtal zadržanje starejšega brata, ki je nerad sprejel vključitev mlajšega brata v družino. Pri tem je zaželel, da bi česa takega ne bilo med nami. Naj izgine iz naše besedne uporabe izraz »večina ali manjšina«, mlajši ali starejši brat ter naj uživa v družini večjo pozornost tisti, ki je več trpel ali še trpi.

Prvi del večera je zaključil g. Cividin s stvarnim in skrbno pripravljenim nagovorom. Sledil je kratek odmor, med katerim se je lahko prijavil k besedi, kdor je želel. Prijavilo se je kar 30 oseb, zato so vsakemu odmerili dve minuti.

Aplavz prisotnih ter nastop nekaterih italijanskih laikov je bil jasen dokaz, kako baza misli o Slovincih. Nekateri so izrecno poudarili, naj se Slovinci enakopravno vključijo v realnost škofije. Tako je bilo vzdušje prvega srečanja.

NASE NALOGE IN PRICAKOVANJA

Slovenski duhovniki in laiki se moramo sedaj vključiti v pripravo tega srečanja ali zborovanja, saj utegne biti izredno važnost za tržaško škofijo. V dveh minutah, umevno, se ni dalo prikazati italijanskim udeležencem naših problemov in naših želja. Tajništvo tega pripravljalnega srečanja sem izročil svoj referat o problemu slovenskih vernikov v mestu. Jedro problema je naslednje:

Tržaška Cerkev naj se zaveda, da večina Slovencev živi v mestu in da slovenski mestni duhovniki imamo v oskrbi veliko več ljudi kot okoliški duhovniki.

Nujno je za slovenske vernike, ki žive v središču mesta potrebna še vsaj ena pozna nedeljska maša, ker sedaj imajo le

eno mašo ob 7. uri zjutraj.

Ne moremo govoriti o evangelizaciji in človekovem napredku, ne da bi spoštovali in priznali osebo, bodisi posameznika ali skupnost, ne glede na število.

Tega naj se zavedajo predvsem nekateri župniki v mestu, ki nočejo priznati, da živijo tudi slovenski verniki v njih župniji.

Ne bomo rešili problemov s tem, da bodo v vsaki komisiji oziroma v kakršnem koli škofijskem organu slovenski zastopniki, bodisi duhovniki ali laiki; potrebna je sprememba miselnosti in zadržanja do slovenskega človeka. Italijanska skupnost bo spoznala nas in naše probleme, kadar bomo skupno po resnici in pravici pregledali našo preteklost, naše trpljenje, ki ga je povzročila tudi italijanska in posebej tržaška Cerkev slovenskemu ljudstvu.

Naj končno dajo škofu proste roke in vso svobodo, da bo z mikrofonom Sv. Justa priznal slovenski del škofije enako kot italijanskega. Če do tega ne bomo prišli, bomo izmenjavali med seboj le prazne fraze.

Tržaška Cerkev je v vseh svojih komponentah veliko zamudila, v priznanju Slovencev pa prihaja zadnja, za laičnimi ustanovami in strankami. Naj zato vendar pride do dokončne ureditve tega važnega dušnopastirskega vprašanja v naši škofiji.

Vse kaže, da bomo ubrali pravo pot. Sedaj slovenski duhovniki pričakujemo, da bodo prevzeli svoj del odgovornosti tudi naši laiki z mladino na čelu. Brez laikov današnja Cerkev ne more več uspešno vršiti evangelizacije sveta.

Neki ugleden italijanski tržaški duhovnik je pred časom zapisal, naj slovenski duhovniki ne zahtevamo preveč. Mislim, da je ta nasvet odveč. Ne mislimo zahtevati preveč. Zavedamo se, katere so naše pravice, kakor tudi katere so naše dolžnosti. Sprejemamo ene in druge z vso odgovornostjo.

Ponavljam, največji problem slovenske narodne skupnosti v škofiji je v mestu. Tu se bo pokazalo, koliko človeškega napredka si želijo naši italijanski sodržavljani in tudi škofija.

DUSAN JAKOMIN

VEDNO ISTA PESEM

Pred kratkim se je z velikim pompom vršila po vrsti druga konferenca o gospodarstvu in načrtih tržaškega mesta. Trajala je cele tri dni, sodelovali pa so domači poslovni in politični krogi, zastopniki iz notranjosti države, izvedenci in manj izvedenci s področja gospodarstva in politike.

Večina iznesenih zamisli s tega zasedanja je še pesem prihodnosti. Iz vsega povedanega je mogoče izluščiti le tri osnovne probleme, ki zavirajo razmah tržaškega in deželnega gospodarstva. To so:

- razvoj in preustroj tržaške industrije,
- prenova tržaškega pristanišča in
- izgradnja novih ter izboljšava sedanjih prometnih poti z zaledjem.

Vprašanja, ki jih vsakdo pozna in so jih krajevni in deželni načrtovalci že tolikokrat razčlenili in obdelali, da je zanje popolnoma odveč še organiziranje posebne konference in zapravljjanje javnega denarja v zvezi z njo. Kot da bi še živeli v času gospodarskega razcveta in ne najresnejše krize v letih po zadnji vojni!

Izven omenjenih treh problemov posegi govornikov niso ostali mnogo več kot leporočje. Tako si npr. predsednik prometne komisije pri trgovinski zbornici Lucio Libertini idealno zamišlja: »Gre za to, da mesto in dežela postaneta veliki iztek Evrope v Sredozemlju in most med vzhodno in srednje evropskimi deželami.« Lepa zamisel, vendar se je bati, da je takšna vloga mostu po tridesetih povojnih letih nacionalizma ter naivne vzvišenosti odločujočih tržaških poslovnih in političnih krogov do najbližjih sosedov — preko katerih pelje pot na sever in na vzhod — že zamujena.

NEPREMAGANA PRETEKLOST

Da ti krogi ne morejo preko idejnih pregrad, ki so jih v zadnjih sto letih zapustili irenditentem, nacionalna romantika, fašizem, zaverovanost in krajevno eksotiko in podobno, nam dokazujejo izjave na zadnjem zborovanju tržaških industrijcev; ki jih je podal njih predsednik Modiano. Kot poroča tisk, ob pritrjevanju zborovalcev in prisotnosti zastopnikov javnih ustanov

in političnih organizacij. Da naj Trst ostane mesto italijanski ustanov, navad in izročila, za kar naj se na Kras ob predvideni gigantski industrijski prosti coni naseli delavstvo z italijanskega juga.

Gre za napad, ki mu komaj najdemo primer v zadnjih letih. Če že spregledamo dejstvo, da tržaško mesto nikoli ni bilo samo italijanska tradicija in da je samo slovenski del v njem segal na različnih področjih do ene tretjine ali tudi preko, gre v tem primeru za Kras in ne za Trst. Kras pa gotovo nima italijanske tradicije in je resnica prav nasprotna. Ta Kras je žrtev narodnega in socialnega razdiranja, uničevanja življenjskega in naravnega okolja. Zrtvovan je bil za dvomljiv napredek raznih »Grandi Motori«, »Girandole« ipd., češ da gre pri njih izgradnji za javno korist, a je bila samo uničena zemljiška posest slovenskih ljudi, vse omenjene velegradnje pa prinašajo izgubo.

Sedaj predstavlja takšno čarobno palico, ki naj bi odrešila vse poslovne tegobe Trsta, po dogovorih v Osimu predvidena industrijska cona. Kot tako jo je videla večina govornikov na omenjeni konferenci, na kateri so nastopili poleg poslancev Belcija, Cuffara tudi univ. rektor De Ferra, univ. prof. Mazzocchi iz Milana, univ. prof. Parrinello iz Rima, milanski podjetnik in

politik Bassetti, upravnik pristanišča Bonicioli, predsednik industr. cone Antonini in še kdo. Proti omenjeni coni se je postavila Aurelia Gruber Benco kot nekaka zastopnica šestdeset tisoč podpisnikov za integralno pristo cono namesto industrijske cone na Krasu, ki bi ogrozila naravno okolje.

Za SGZ (Slovensko gospodarsko združenje) se je oglasil dr. Vito Svetina ter poročal o deležu Slovencev v tržaškem gospodarstvu, o zastopavljanju slovenskih ljudi v javnih službah in terjal njih enakopravnost pri gospodarskem odločanju. Pri tem se vsiljuje vprašanje, kakšen smisel bo še imela taka »enakopravnost«, ko pa smo vsak dan priča vedno pogostejšim kulturnim, športnim in drugim dvo- in italijansko enojezičnim prireditvam v organizaciji naprednega tabora na tržaškem območju, ko pripadnost eni ali drugi narodnosti še formalnosti več ne predstavlja; vsi pač razumejo italijansko.

Posledica takega ravnanja, ob vseh zahtevah po enakopravnosti, je, da italijanska stran sploh ne občuti kakršnega koli nerešenega slovenskega problema, predvsem ne na gospodarskem področju. Zato je poslanec Belci, kljub vsej svoji odprtosti in zavzetosti za nerešena tržaška vprašanja, (dalje na 2. strani)

Pismo predsedniku ministrskega sveta Andreottiju

V ponedeljek 4. julija so podpisniki Pisma predsedniku ministrskega sveta Andreottiju imeli v Kulturnem domu tiskovno konferenco, na kateri so objasnili namen in razloge, ki so jih nagnili, da so poslali to pismo poslancu Andreottiju. Na konferenci so spregovorili zastopniki vseh podpisanih strank in kulturnih organizacij. Konferenca so se udeležili zastopniki tiskovnih agencij, RAI, TV iz Ljubljane, Kopra in raznih dnevnikov in tednikov. Pismo se glasi:

Spoštovani gospod predsednik, predstavniki političnih strank, v katerih delujejo Slovinci, in predstavniki osrednjih slovenskih organizacij v deželi Furlanija-Juljska krajina se sklicujemo na srečanje z Vami v Vidmu 3. septembra 1976, na katerem smo Vam obrazložili osnovne zahteve slovenske narodnostne skupnosti v Italiji.

Slovinci v videmski, goriški in tržaški pokrajini že od leta 1948, ko je stopila v veljavo ustava Republike Italije, zman terjamo, da se izpolnita njen 3. in 6. člen, s tem, da se sprejmejo posebne norme, ki bi zagotovile enakopravnost državljanov slovenske narodnosti ter zaščitile narodnostno skupnost kot celoto in njene pripadnike kot posameznike.

Parlament je v vsem povojnem obdobju sprejel dva zakona v korist slovenske manjšine, in sicer v zvezi s slovensko šolo, pri čemer pa ni bil upoštevan tisti njen del, ki živi v videmski pokrajini, in splošni zakon o pravici državljanov, da lahko nosijo neitalijanska osebna imena. Zato je slovenska manjšina doživljala tudi po zadnji vojni hude udarce in veliko narodnostno škodo. Fašistični zakoni, ki so bili sprejeti zato, da bi se vse neitalijanske narodnosti v državi z nasiljem čimprej asimilirale, so še vedno v veljavi, in se sodstvo nanje sklicuje. Medtem ko so bile že takoj po vojni francoski skupnosti v dolini Aosta in nemški v Južni Tirolski krivice popravljene tudi s tem, da je bil obema avtonomna deželama zaupan pretežni del zakonodaje v njuno korist, se to do danes še ni storilo za slovensko skupnost, čeprav je po številčnosti druga v državi. Namesto tega je nad delom slovenske narodnostne skupnosti trajalo nasilje iz fašističnih časov še več kot dve desetletji po vojni. Avtonomna dežela Furlanija-Juljska krajina je v zadnjih letih sprejela le nekaj zakonskih norm v korist slovenske manjšine. Res je, da se ji v tem pogledu omejuje pristojnost, toda kljub temu se ni poslužila vseh možnosti, ki jih daje statut.

Spoštovani gospod predsednik, podpisani zastopniki skupno izražamo enotno zahtevo Slovencev v Italiji, da se končno odpravijo ostanki fašistične zakonodaje, sprejmejo pozitivne norme, ki naj nam zagotovijo narodnostni obstoj in omogočijo večje pristojnosti deželi Furlanija-Juljska krajina za to, da na zakonodajni ravni v širšem obsegu ukrepa v korist naše skupnosti in daje možnost krajevnim ustanovam, da uresničujejo naše pravice.

V tem pogledu je bilo že predloženih nekaj zakonskih osnutkov parlamentu in deželnemu svetu Furlanije-Juljske krajine, ali pa so bili izdelani kot politični dokument.

Vse navedene zahteve so v soglasju z ustavnimi določili, ki se jih je Italija obvezala izpolnjevati v uvodu in členu 8 sporazuma med Italijo in Jugoslavijo v veljavi od 3. aprila letos.

Spoštovani gospod predsednik, na omenjenem srečanju z Vami ste nam obljubili, da boste v kratkem sprejeli v Rimu delegacijo, zato da bi Vam podrobneje obrazložila in utemeljila naše zahteve. Danes Vas na Vašo obljubo spominjamo in prosimo, da bi jo čimprej izpolnili. S spoštovanjem

Trst, Gorica, Videm, 27. junija 1977

JELKA GERBEC, senatorka, za Komunistično partijo Italije
DRAGO STOKA, deželni svetovalec, za Slovensko skupnost
MARKO WALTRITSCHE, za Socialistično stranko Italije
BORIS RACE za Slovensko kulturno gospodarsko zvezo
ANDREJ BRATUŽ (za Damjana Paulina) za Svet slovenskih organizacij
VILJEM CERNO za Slovenska kulturna društva videmske pokrajine

Slovenski dan v Argentini

Množica rojakov je tudi letos prisostvovala tradicionalni prireditvi Slovenskega dne, ki ga je pripravil Dom v San Martinu (Veliki Buenos Aires), pod okriljem osrednjega društva »Zedinjena Slovenija«.

Poskrbljeno je bilo za duha in telo. Pri slovenski dopoldanski maši, ki jo je daroval msgr. Anton Orehar, je ubrano prepeval sammartinski pevski zbor. Opoldne pa so si številne družine privoščile izbranih jedil na skupnem kosilu, ki so ga pripravile siovenske žene iz okoliša.

Največ ljudi se je pa zbralo na popoldanski prireditvi. Krekovo geslo »Ni delovanja brez združevanja« je povezovalo vse misli. Sledili so nastopi dveh pevskih in treh folklornih skupin. Odrski prizor, po zamisli Antona Pavliča, je ustvaril toplo vzdušje med udeleženci. V nagovorih sta Marjan Loboda, predsednik društva »Zedinjena Slovenija« in Franc Zorec, predsednik Doma v San Martinu, pozivala k sodelovanju s slovensko organizirano skupnostjo.

Glavni govor na Slovenskem dnevu je pa imel zaslužni javni delavec duhovnik Jože Košiček. Sijajno je orisal lik Janeza Ev. Kreka in opozoril na naloge naših izseljencev. Njegove bogate misli so vsi zbrani sprejeli z velikim aplavzom.

Občinstvo je z navdušenjem sprejelo predlog, da se vsem rojakom po svetu pošlje pozdrav s tega Slovenskega dne, ki se glasi takole:

Slovenke in Slovenci v Argentini, zbrani pod geslom dr. Janeza Evangelista Kreka

»Ni delovanja brez združevanja« pošiljamo iz Slovenskega doma v San Martinu ob Slovenskem dnevu vsem rojakom širom zemeljske oble topel in iskren pozdrav z željo, da bi iz naših vedno tesnejših vezi porasla mogočna svobodna Slovenija v svetu.

Sledil je družabni del ob zvokih Slovenskega instrumentalnega orkestra iz Carapachaya.

Hiša za brezdomce v Rimu

V bližini glavne postaje v Rimu je mati Terezija iz Kalkute s svojimi rednicami odprla hišo za brezdomce. Iskanje primeren prostorov je bilo precej dolgotrajno. Sprva je rimska občinska uprava celo odrekla dovoljenje za prostore v starem samostanu sv. Gregorija, kar je povzročilo veliko negodovanje v časopisju. Potem je občinska uprava preklicala svojo prepoved. Uradnega odprtja hiše za brezdomce se je udeležil sam rimski župan Argan in pozdravil m. Terezijo. Prisoten je bil tudi kardinal Poletti in mnogo ljudi. V kapeli je samo lesen križ z Jezusovimi besedami: »Zejen sem.« Sestre m. Terezije iščejo brezdomce pozno zvečer po čakalnicah železniške postaje, po cestah, pod mostovi in jih pospremiijo v svojo hišo, kjer jih čaka topla večerja in čista postelja. Tako je m. Terezija pokazala, kako je treba reševati življenjski problem najbolj zapuščenih.

Povratek k prvim binkoštim

Povedati hočem še nekaj o »binkoštnih kristjanih«. Cilj njihovega gibanja je prenovitev Cerkev po zgledu prvih binkošti. Tedaj so bili vsi napolnjeni s Sv. Duhom in so prejeli njegove darove. Ti pa so jim prinesli novo življenje, moč, pogum, veselje, izredne sposobnosti. Ko »binkoštniki« govore o prenovitvi, ne mislijo na ustanovitev kakih novih organizacij, novih oblik pobožnosti, novih cerkvenih dejavnosti, marveč jim gre za duha, za moč, za navdušenje, odločnost, ki naj prevzame sedanjost kristjane, kakor je prešinjal Kristusove učence na prvi dan ustanovitve Cerkev.

MOLITVENA SREČANJA

»Binkoštniki« nimajo sestankov, na katerih bi se predavalo in razpravljalo o teoloških, moralnih, dušnopastirskih ali socialnih problemih. Značilna so zanje molitvena srečanja, ki so tedenska ali štiri-najstredneva in trajajo po eno uro in pol do dveh ur. Tu predvsem molijo. A ne ponavljajo molitvenih obrazcev. To je novost pri tem gibanju.

Na teh sestankih se zbirajo ljudje vsake starosti in družbenega položaja. Ljudi različnih značajev, različne vzgoje in izobrazbe družijo globoke vezi duha in srca. Svobodno se zbirajo. Prej nepoznani hitro postanejo prijatelji. To pokažejo s toplimi pozdravi, pri katerih ni nič narejenega. Njihovo zadržanje je sproščeno, odprto, veselo. Za novice so pripravljali tečaji pred ali po molitvenem sestanku. Tedaj dobijo vsa pojasnila, ki si jih žele.

K molitvi se zbirajo v zaprtih prostorih in na prostem, navadno pa v kakšni prijetni dvorani. Vsakdo ima svoj sedež. Ti so razvrščeni v krogu. V sredini ni ničesar. Tam je nevidno Gospod, ki je dejal: »Kjer sta dva ali so trije zbrani v mojem imenu, tam sem jaz sredi med njimi« (Mt 12, 20).

Vedno je nekdo, ki srečanje vodi, večkrat se voditelj menjava. Kadar se zbere večje število, vršijo to vlogo izkušeni, ki pripadajo vodilni skupini. Ni nujno, da bi to bil duhovnik.

Srečanje se navadno začne s pesmijo, s kakim veselim slavosplovom Gospodu, ki je navzoč med svojim ljudstvom. Poje se tudi pozneje in vsakdo more voditelju predlagati kako pesem. Glavni namen sestanka je molitev, ki se začneja s češčenjem. To se vrši z vzkliki, ki jih ponavljajo za voditeljem. Dodajati pa jih morejo tudi drugi. Vse se izraža v ponižnem in obenem pogumnem pričevanju vere. Pogosto pri tem udeleženci dvigajo roke, s čimer hočejo izraziti svojo predanost Bogu, hrepenenje po nebeskih dobrinah ali kot znamenje iskrene prošnje za darove Sv. Duha. Večkrat se tudi prirežejo roke v znamenje medsebojne ljubezni in skupne prošnje k Bogu. Navadno se vmes bere evangelij, ki ga vsi nosijo s seboj. Lahko se mesto zbere prej ali se odpre kjerkoli. Slediti more kratka razlaga in molk v premišljevanju. Sestanek ima določen namen, ki se izrazi v prošnji proti koncu sestanka. To se stori z velikim zaupanjem, da bodo prošnje gotovo uslišane.

Skupine morejo biti majhne, od dveh do dvajset oseb. Normalne skupine imajo čez trideset oseb. Za te je potrebna priprava in vodstvo sestanka, za kar poskrbi »pastoralna skupina«. Ta se zbere pred molitvenim srečanjem in pripravi vse potrebno za njegov potek. Skupina je velika, če je prisotnih od štirideset do tisoč ali več oseb. Solidno in trajno vodstvo je pri teh skupinah zelo potrebno.

»Binkoštni kristjani« imajo tako tri skupine: osrednjo skupino, katere člani posvečajo ves svoj čas, vse svoje delovanje in vse svoje življenje karizmatični prenovitvi. Ti živijo neke vrste skupno življenje. Potem so pripravljale skupine, v katere spadajo vsi, ki se zanimajo za karizmatično prenovitev. Vodijo jih izkušeni pripadniki gibanja, ki jih vpetjujejo v molitvena srečanja. Končno so množična srečanja, na katerih se zberejo tisoči oseb ob dnevnih prenovitvah, deželnih in mednarodnih kongresov.

BINKOŠTNI DAROVI SO ZA VSE CASE

Prve binkošti je prinesel Sv. Duh svetu poveličanega Gospoda ne samo za en dan, samo za prvo krščansko občino, ampak za vse čase, da »ostane z nami vse dni do konca sveta«. Zato velja za vso zgodovino človeštva, da naj se prenavlja v Sv. Duhu. Od prve velike noči, ko je božji duh obudil Gospoda od mrtvih, se vse človeštvo po njegovi prisotnosti pripravila na svoje vstajenje. Apostolska dela in pisma apostolov opisujejo, kako se je to naročilo začelo izvrševati.

Kar pa sv. pismo poroča, ne velja samo

za delovanje apostolov, ampak je primer za to, kar naj se vedno godi v Cerkvih. Sv. Peter je v svojem prvem govoru dejal: »Spreobrnite se in sleherni izmed vas naj se da v imenu Jezusa Kristusa krstiti v odpuščanje svojih grehov in boste prejeli dar. Sv. Duha. Zakaj obljava velja vam in vašim otrokom in vsem oddaljenim, kolikor jih pokliče Gospod, naš Bog« (Apd 2, 38, 39).

Iz tega binkoštni kristjani zaključujejo: Prvo razodetje, prva stran prenovitve v Sv. Duhu je bilo znamenje neizčerpne moči Sv. Duha za Cerkev vseh časov. Če so bili darovi Sv. Duha potrebni v začetku, ko je Cerkev nastajala v svetu, ki ji je bil sovražna, niso ti darovi manj potrebni danes, ko je toliko sil, ki jo hočejo uničiti. Če je bil Sv. Duh tako velikodušen s svojimi darovi tedaj, zakaj bi ne bil danes? Cerkev danes potrebuje posebnih darov, ker se novo poganstvo vedno bolj širi.

IZKUSTVO DAROV SV. DUHA

Ali pa se ta želja v resnici tudi izpolnjuje? Binkoštni kristjani izjavljajo, da je to izkustvo, ki ga že doživljajo. Milijoni ljudi so že prešli dar jezikov, prerokovanja, ozdravljanja... Milijoni so se na znotraj že popolnoma spremenili, so našli vero, ljubezen do Boga, mir, veselje do življenja; prebirajo sv. pismo, slavijo Gospoda in hočejo navdušeno in pogumno zanj pričevati s svojim življenjem.

Pri vsakem novem gibanju se omenja ustanovitelj, ki ga je začel, pri binkoštnem gibanju pa je Sv. Duh, ki prenavlja človeška srca. Sv. Duh je prišel, da v dejanjih pokaže, kakšne sile nosi v sebi Cerkev, da zaživi svoje binkošti. Drugi vatikanski koncil je povedal, da se Cerkev mora prenoviti, Sv. Duh pa je pokazal, kako nas prenavlja. Odlok o Cerkvih pravi: »Tista prenovitev torej, katera nam je obljubljena in ki čakamo nanjo, se je v Kristusu že začela, napreduje s pošiljanjem Svetega Duha in se po njem nadaljuje v Cerkvih, v kateri po veri spoznamo smisel našega časa: življenje, ko v upanju na prihodnje dobrine dovršujemo delo, katerega nam je Oče izročil na svetu in tako delamo za svoje zveličanje.«

JP

CARLO PODRECCA

»Slavia Italiana«

Založništvo tržaškega tiska je nedavno izdalo v ponatisu omenjeno delo, ki ga je pred skoraj sto leti napisal Carlo Podrecca, čedajski odvetnik, čigar rod je izhajal od St. Petra Slovenov. Delo je za tisti čas odlično domoznanski opis Slovenske Benečije. Z njim je Podrecca opozoril na kulturne in zgodovinske vrednote deželice, iz katere je izhajal njegov rod.

Slovenski Benečani so namreč leta 1866 glasovali za priključitev k Italiji, ker so mislili, da jim bo ta priznala njih staro samoupravo, kot so jo imeli pod Beneško republiko. Toda tedanja framasonska in liberalna italijanska kraljevina je bila daleč od tega. Vodilni meščanski furlanski sloj pa je po časnikih divje napadal in ščuval proti »barbarskemu žargonu barbarskega jezika« (gergo barbaro di una lingua barbara).

Ponatisu je pridana 80 strani dolga študija o Carlu Podrecca, o krajevnem okolju in duhu časa, v katerem je živel. Napisal jo je Pavel Petricig. V njej nam prikaže družino Podrecca, spregovori o mladem Carlu, ki je bil garibaldinec, potem odvetnik, pisec in zgodovinopisec, o delu, ki ga je napisal, o sedenjah, o znanem raziskovalcu Baudouinu de Courtenay, o političnih nazorih in ljubezni do gledališča, o slavni igralki Adelaïdi Ristori, ki se je rodila v Čedadu, o Carlovem sinu Guidu, ki se je kot socialist udeleževal v politiki, sinu Vittoriju, ki je z lutkovnim gledališčem zaslovel po vsem svetu, ter še mnogo drugih podatkov, ki ponatis odlično dopolnjujejo in posodablja.

V študiji je opaziti nekaj nedoslednosti v strokovnem izražanju, kar pa gre gotovo na račun onega, ki je spis jezikovno pregledal. Tako pisanje priimka v tuji obliki: oče Carla Podrecca (bolj jasno: oče Carla Podrecca), ker v tem primeru priimek beremo kot »Podrecces«; hišna imena v Benečiji menda niso množinska kot na Vipavskem ali na Krasu (?), zato bo najbrž izvirneje »pri Peratu«, ne »pri Peratovi« (str. 8). Nekaj izrazov je iz sedanjega političnega žargona, ki je pogosto nejasen, npr. »bizarnost« (str. 9); državljanska »angažiranost« za ital. impegno civico, jasnejše: zavzetost, družbena dejavnost, javno delo, ipd. (str. 10); ustanovitev združnih

Letošnje ekumensko romanje od 24. do 31. avgusta

Apostolstvo sv. Cirila in Metoda v Trstu in Gorici že petnajst let zaporedoma prireja študijska ekumenska potovanja. Začelo se je jeseni 1962, torej istega leta, ko je bilo po več desetletjih nasilne ukinitve tega našega združenja obnovljeno delovanje te naše ekumenske zveze, ki sega v Slomškove čase ter skoraj že sto let budi in razvija ekumensko misel med primorskimi Slovenci.

Od prvega potovanja v Rim na grob sv. Cirila so se leto za letom vrstila romanja zlasti na Vzhod: štirikrat v Jugoslavijo, kjer smo poleg pravoslavni kristjanov obiskali dvakrat tudi muslimane, pa tudi naše evangeličane v Prekmurju. In seveda nismo mogli pozabiti naših katoličanov v diaspori na jugu ter v Bosni in Hercegovini. Pot nas je peljala tudi med kristjane v Bolgariji in v Romuniji ter na Ogrskem. Končno smo se srečali z evangeličani v Nemčiji, ko smo obiskali kraje, kjer je živel in delal naš Primož Trubar. Preteklo leto smo ponovno poročali v Hercegovini v rojstni kraj novega blaženega p. Leopolda Mandić, apostola duhovnega ekumenizma.

Za letošnje ekumensko potovanje je značilno predvsem to, da ne bomo prekoračili nobene državne meje. So torej odveč vse skrbi za potne liste, vizume in podobne listine. Pač pa bomo iskali in odkrivali Vzhod zlasti na jugu države, v kateri živimo, ki hrani toliko dragocene dediščine starih civilizacij in vzhodnega krščanstva. Naj na kratko navedemo vsaj nekaj takih značilnih točk našega letošnjega potovanja.

Prvo srečanje z Vzhodom bo v mestu Ravenna, ki hrani zlasti veliko bizantinskih spomenikov. Saj je bilo to mesto najprej prestolnica zahodnega rimskega cesarstva, pozneje pa sedež zahodnogotskih vladarjev Odoakra in Teodorika, končno pa od 540 sedež bizantinskega eksarha ali glavna podružnica carigradskega cesarstva na Zahodu v času, ko se je tudi krščanstvo naglo širilo in pustilo v Ravenni čudovite spomenike bizantinske umetnosti kot sta npr. bazilika S. Apollinare Nuovo in S. Apollinare in Classe. Naše literature bo tudi zanimal Dantejev grob in Dantejev

muzej. Saj je Dante prav v tem mestu umrl in je tudi tam pokopan, kljub vsem prošnjam Florentincev, da bi ga prepeljali v rojstni kraj.

Vsekakor bo zanimiv tudi obisk Loreta, ki je najbolj slavno italijansko Marijino božjepotno svetišče, kjer hranijo »nazareško hišico« in je zato cilj številnih romanj iz vsega sveta. Za nas Slovence je posebno značilna kapela sv. Cirila in Metoda, ki je bila sezidana v letih 1468-1471, da bi bil tako slovenski svet prisoten tudi v tem Marijinem svetišču v Italiji.

Za nekatere bo tudi zanimiv obisk kraja San Giovanni Rotondo, kjer je dolgo živel in umrl p. Pio da Pietralcina ali znamenitega svetišča sv. nadangela Mihaela na Monte Sant'Angelo. Vsi pa se bomo radi poklonili spominu naših padlih vojakov iz zadnje svetovne vojne, ki so našli svoj skupen grob v veliki grobnici v Barletti.

Vendar bo naš večji ekumenski cilj dosežen, ko bomo počastili grob sv. Nikolaja v mestu Bari, kamor so romali že v srednjem veku zlasti pravoslavni Srbi in Grki pa tudi Rusi in vsi prispevali h gradnji bazilike, katera hrani telesne ostanke moža, ki je živel in deloval na Vzhodu in pomeni zato nekaj most do Zahoda še danes.

Na poti v Kalabrijo bomo lahko primerjali našo Postojnsko jamo z znanimi v mestu Castellana. Podobno bomo v Alberobello občudovali značilne okrogle hiše (trulli) ki so edinstvena znamenitost stare kmečke arhitekture.

Naš glavni cilj bo vsekakor Kalabrija, kjer obstajajo še vedno vsi z albanskimi naseljenji, ki so v zaporednih valih bežali pred Turki prek morja in našli zavetje v krajih, ki so bili nekoč naseljeni s starimi Grki. Tu so vsaj deloma ohranili svoj jezik in zlasti vsaj bizantinski obred. Saj imajo celo svojo škofijo katoliško-grškega obreda v kraju Lungro.

In prav tem našim bratom je predvsem namenjen naš obisk. Saj so tudi značilna etnična skupina, ki je kljub večstoletnemu pritisku ohranila svoj narodni in verski značaj vse do danes. Ogledali si bomo njih narodne noše in druge posebnosti. Prisostovalci tudi njih cerkvenim obredom. Morda si bomo izmenjali izkušnje in navezali z njimi stike, ko je usoda narodnih manjšin povsod enako težka. Saj je ta albanska Cerkev poleg one v Jugoslaviji na Kosovem še edina v svobodi, ko so njih bratje v matični domovini morali v katakombah in se svet tako malo zmeniti za njih grenko usodo.

Na poti proti domu bomo lahko obiskali drugo veliko Marijino svetišče v mestu Pompei. Na avtocesti proti Rimu si bomo ogledali tudi slavno benediktinski samostan Montecassino, o katerem smo toliko slišali med zadnjo svetovno vojno, ko se je tam bila ena najbolj krvavih bitk na zahodni fronti. O tem pričča zlasti poljsko pokopališče pa tudi iz razvalin obnovljeni samostan.

Naše zadnje ekumensko srečanje bo veljalo znanemu grškokatoliškemu samostanu v Grottaferrati blizu Rima, ki je morda zadnji od neštetihih grških samostanov na italijanskem jugu. Danes je tam tudi malo semenišče za obe grškokatoliški škofiji v Italiji in tiskarna za bogoslužne knjige vzhodnega obreda v raznih jezikih.

Predzadnji dan našega potovanja bo veljal obisku Orvieti in mesta Prato, medtem ko se bomo morali odreči obisku Firenc, ki zaslužijo bolj temeljit ogled. Naše ekumensko romanje bomo sklenili na grobu bl. p. Leopolda Mandića v Padovi in se mu pripravili za nadaljnjo pomoč pri delu za edinost med brati.

ACM Trst-Gorica

Srebrna maša v Idriji

Na praznik sv. Petra in Pavla zvečer je na obletnico svojega mašniškega posvečenja daroval srebrno sv. mašo g. Anton Lazar, sedanji župnik v Doberdolu. V lepo razsvetljeni cerkvi in okusno okrašenem oltarju se je v spremstvu mnogih duhovnikov in ob velikem številu Idrijčanov Bogu zahvalil za vse dobrote, ki jih je v 25 letih duhovništva prejel od Boga. Z njim sta somaševala še dva srebrnomašnika in sicer prof. France Kralj ter cerkljanski dekan Medvedšek. Po evangeliju je govoril sam srebrnomašnik in omenil kraje, koder ga je vodila božja Previdnost po novi maši: Tolmin, Log pod Mangartom, Soča in Trenta, Zavratec in zdaj Doberdob.

Doberdobskega župnika kot tudi ostala srebrnomašnikoma voščimo tudi mi ob tem jubileju moči in božjega blagoslova na nadaljnji duhovniški poti.

Gospodarska konferenca v Trstu

(nadaljevanje s 1. strani)

mirno izjavil: »Med nas, ki smo že preko ideoloških predsodkov, se ne povrnejo ne Marija Terezija, ne Franc Jožef in ne Musolini.« Toda tržaških ideoloških predsodkov danes ti slednji gotovo ne predstavljajo, z izjemo kakega zapoznelega romantika. Ti predsodki so danes kot večeraj nerečen in nerazčiščen odnos odločujočih tržaških krogov nasproti slovenskim sosedom in someščanom in nasproti vzhodnoevropskim slovanskim narodom.

Z GLAVO V PESEK

Odločujoči tržaški krogi bi se morali zavedeti resnosti gospodarskega in političnega položaja vsaj po drugi vojni, ko je mesto pristalo v ozkem ozemelskem žepu med morjem in državno mejo in se držalo pri življenju sprva z ameriškimi podporami v času anglo-ameriške zasedbe, potem pa z milijardnimi injekcijami osrednje vlade, ki so se sedaj v času splošne krize pač morale zmanjšati. Ves ta denar (iz sklada za Trst) je bil porabljen v največji meri za pristanišče, čigar prihodnost bo vedno negotova, nadalje za kritje večnih izgub javne uprave in javnih ustanov in — kot smo poprej videli — za zadušitev slovenskega značaja tržaške okolice z novimi gradnjami in raznarodovalnimi naselji. Dolgoletni župan Bartoli pa je menda na jugoslovansko prošnjo za poseben oddelek v tržaškem pristanišču odgovoril, da naj rajši poganja trava. In trava je baje res poganjala. Bartoli je prihajal iz Istre kakor tisoči drugih, ki so s svojim begunskim domotožjem in bolečino ohromili tržaško gospodarskopolitično življenje za celih trideset let.

Ko je prenehal pritekati kapital iz virov osrednje vlade na naslov »mučeniškega« mesta, je bil sklenjen dogovor v Osimu. Ta naj bi z industrijsko cono enkrat za vselej odpravil posledice vsaj trideset let zavožene tržaške gospodarske in narodnostne politike. Tržaški »diplomati« so se znova ogledi za mostove na sever in na vzhod. Nad množicami jugoslovanskih kupcev se že dolgo več ne zmrdujejo in viha-ju nosov. Celo tako so širokogrudni, da vidimo tu in tam na kaki banki hrvaško-srbski napis »menjačnica«, kar pa gotovo ne pripomore k odpravi starega diletantstva, megalomanije, popolne ignorance nasproti, po njihovem, manjvrednim »slavom«, od katerih pa so dejansko vsak dan bolj odvisni.

POLITIKA SAMOZAPIRANJA

Ze daleč so časi, ko so bile v tržaškem mestu prisotne narodne skupnosti, ki so mu dajale srednje evropski značaj: avstro-nemška, češka, švicarska, ogrska, hrvaška, srbska, grška. Poslovni in kulturni ljudje iz njihovih vrst so vzdrževali dragocene vezi z matičnimi narodi in državami. Z njih odhodom in asimilacijo je mesto izgubilo svoj mednarodni odmev. Danes je v njem ostala zastopana samo še slovenska skupnost, ki se trudi, zaradi nenehne raznarodovalne politike, še naprej vzdrževati pri življenju nekdanj živahne kulturne, znanstvene ter gospodarske ustanove in s tem, hote ali ne, prinaša ime tržaškega mesta v slovensko in slovansko oz. jugoslovansko zaledje, tako da le-to za jugoslovanske sosede ne pomeni zgolj nekega barzarja. Kulturni bunkerji, ki jih je slovenska zamejska skupnost zgradila s to ali ono pomočjo in jih vzdržuje, le niso povsem brez pomena tudi za večinsko skupnost v deželi.

Vse to se dogaja kljub temu, da odločujoči politični dejavniki v deželi, predvsem pa v tržaškem mestu, slovensko dejavnost bolj tolerirajo kot pa podpirajo. Tržaško središče se zato vedno volj odvaža od svojega neposrednega slovenskega zaledja, ki je strateškega pomena, saj preko njega vodijo poti v severnojadranski kot. To zaledje lahko usmerja promet na Reko in v Koper, kar se dogaja in to ne samo zaradi politike pristaniških pristojbin. Postati evropsko pristanišče ne pomeni zgolj izgraditi dovoznih poti, ampak predvsem premagati prepreke, bodisi da so to državne meje ali pa jezikovne, ideološke, kulturne zapreke. To nam postane jasno na primeru evropskega pristanišča Rotterdam, ki je zdaleč prevelik za samo Nizozemsko in zaobsega preko državnih in jezikovnih meja ogromno srednje evropsko industrijsko območje.

Nasproti temu pa si odločilni tržaški poslovni in industrijski mogotci z nenehnim spodkopavanjem najbližjega slovenskega zaledja v tržaški okolici od vseh možnih industrijskih rešitvenih conah postavljajo samo še nove prepreke in še bolj zategujejo zanko, v katero so bili zašli.

p. n.

Širite „Katoliški glas“

Otroški zbor »Slovenski šopek« iz Mačkolj

Ni dolgo tega, kar je bilo objavljeno v našem časopisu poročilo o delovanju PD Mačkolje. Tam je bilo povedano tudi nekaj o otroškem zboru »Slovenski šopek«. Ker pa je ta otroška pevka družina zelo delavna in uspešna, je vredno o njej kaj več povedati.

Zbor je nastal čisto spontano, nenačrtno, na pobudo nekaterih staršev, ki so z nezadovoljstvom ugotavljali, da nimajo njihovih otroci razen v šoli in v cerkvi skoraj nobene druge vzgojno-izobrazbene dejavnosti. Starši sami so tudi dali zboru primerno in pomembno ime »Slovenski šopek«.

V sedmih letih obstoja je bila vedno velika skrb mačkoljanskih roditeljev, da bi vsi njihovi otroci redno obiskovali pevске vaje, ki so vedno ob sobotah popoldne in občasno tudi med tednom, a to le med šolskim letom.

Pevske vaje obiskuje vsako leto okrog štirideset otrok; letos šteje zbor 47 mladih grl. Med njimi je pet otrok iz bližnjega Prebenega. Starost teh pevcev je od 4 do 14 let. Odraslo je otroškim glasovom v teh sedmih letih obstoja 18 mladih, od katerih je pristopilo k mešanemu zboru do sedaj le sedem.

Enoglasne pa tudi zelo lahke dvoglasne pesmi, ki so jih otroci zboru Slovenski šopek tako radi prepevali v prvih letih vaj, so sedaj že tako rekoč zavržene; ne marajo jih več, ker se jim zdijo preenostavne, prelahke, nepriljubljene. Ti mali pevci, seveda predvsem tisti, ki so sedaj v zboru najstarejši in ki pojejo že šest ali sedem let, so kar hudo zbirani in jim ni vsaka pesem po volji. Težje pesmi, za katere je potrebnega mnogo več truda pri učenju, imajo veliko rajši, zdi se, da jih znajo ceniti. Radi pojejo tudi koračnice ali take, ki imajo prijetno tekočo melodijo. Dvo- ali troglasne pesmi jim sploh ne povzročajo težav. Skupno je bilo naučenih v sedmih letih delovanja preko 90 pesmi, od lažjih in enostavnih enoglasnih do težjih in že skoro umetnih dvo- ali troglasnih, od ljudskih in popevkarskih do novejših stvaritev sodobnih, tudi domačih skladateljev, izmed verskih pa božične, velikonočne, popevke, prvoobhajilne in dve maši.

S tolikšnim številom več ali manj dobro naučenih pesmi seveda ni težko nastopati večkrat in mnogokje.

Ker ima naša vas svoj cerkveni mešani zbor, poje Slovenski šopek malokrat v cerkvi. Letos so peli le parkrat ob navadnih nedeljah, enkrat v božičnih dneh in končno za praznik prvega sv. obhajila, kar je posebej omembe vredno, saj so se naučili ti otroci prav za to priložnost novo Marijino mladinsko mašo Matije Tomca.

V župnijski dvorani so sodelovali na kulturnem večeru, posvečenem Koroški, priredili so lepo božičnico, za pust so zelo uspešno zaigrali in zapeli pustno opereto v domačem narečju. Nastop doma je bil tudi na Prazniku češenj ob koncu maja.

Tudi letos je Slovenski šopek nastopil na reviji Pesem mladih v Kulturnem domu v Trstu pa še na novejši podobni reviji Naša pomlad. Izven doma je bil nastop tega zboru še na Prešernovi proslavi v gledališču »F. Prešeren« v Boljuncu 5. februarja letos, pri maši na Sv. Višarjah 19. junija in končno pri maši v Rojanu 26. junija, ko ste nas mogli poslušati po radiu.

O romanju zboru Slovenski šopek na Sv. Višarje je treba zapisati kaj več. Vsako leto grede otroci-pevci iz Mačkolj na

izlet. Prvič smo šli na Barbano, v Gračevo in Oglej, drugič v Kobarid, v Drežnico in na Vršno; dalje smo obiskali Beneško Slovenijo, Landarsko jamo, Trčmun in Staro goro; povsod smo se na jezeru Cavazzo, si ogledali mumije v Pušji vasi (Venzona — dve leti pred potresom; šli smo v Istro, priredili koncert otrokom, ki se zdravijo v bolnišnici v Ankaranu, ogledali smo si Hrastovje, kopalni smo se v Poreču. Letos pa smo se hoteli peljati na izlet v vlakom. Zato smo se podali na naše lepe Višarje. Izmed vseh naših vedno posrečenih izletov je bil menda letošnji najlepši. Vožnja z vlakom in žičnico, lepo vreme, krasen razgled z Višarij na bližnje in še zasnježene gore, sv. maša, pri kateri so otroci navdušeno peli, vse to je vzbudilo razpoloženje resničnega zadovoljstva med vsemi otroki in odraslimi spremljevalci.

Pomemben zaključek letošnjega delovanja otroškega zboru Slovenski šopek je bil pa nastop pri maši v Rojanu, ki jo poslušala zelo veliko poslušalcev radia Trst A tostran in onstran meje. Otroci so se potrudili, da so se udeležili tega nastopa skoraj polnoštevilno, za kar gre zahvala predvsem njihovim staršem. Tu je treba poudariti, da zaslužijo starši teh malih pevcev zares veliko pohvale, ker resnično mnogo pripomorejo k uspešnosti vseh nastopov izven domačega kraja. Iz naše vasi je zaradi pomanjkanja javnih prevoznih sredstev večkrat težko potovati. Toda starši pustijo svoje vsakdanje družinske in osebne obveznosti, da popeljejo z osebnimi avtomobili otroke pevce na vaje ali nastope. Niti jih ni treba prositi, dovolj jim je obvestilo. Zato jim gre topla zahvala.

Tudi za uspele izlete nosijo breme predvsem starši. Res, da otroci zbirajo vse leto denarne prispevke za končni izlet in to predvsem na raznih prireditvah v domačem župnijskem domu. Toda obiskovalci teh prireditev so v glavnem starši, zato so tudi prispevali njihovi. Precejšnjo vsoto je za izlet prispevalo domače prosvetno društvo. Kljub temu so morali roditelji, ki so pospremili otroke na izlet, seči precej globoko v žep. Zato jim gre zopet zaslužena zahvala.

L. P.

Verska svoboda — preizkusni kamen

Prof. Martin Honecker je na zborovanju evangeličanske akademije Loccum v Bonnu govoril o verski svobodi. Dejal je, da je zavarovanje svobode verskega prepričanja preizkusni kamen države, ki pravi, da spoštuje človečanske pravice. Priznavati versko svobodo pomeni odpovedati se, da bi država sama odločala o tem, kaj je resnica.

CIRILMETODOVA NEDELJA NA VEJNI

v nedeljo 10. julija

Spored ekumenske slovesnosti:

- ob 17.30: koncelebracija dveh novomašnikov, dveh srebrnomašnikov in zlatomašnika iz Slovenije (v zgornji cerkvi);
- ob 18.30: počastitev spomina sv. bratov Cirila in Metoda (ob njunem oltarju v kripti).

Sodeluje komorni zbor »A. Foerster« iz Ljubljane (prof. Trošt).

Birma v Nabrežini

Po trinajstih letih smo imeli v nedeljo 26. junija ob 6. uri popoldne sv. birmo tudi v našem kraju. Bila je v znamenju groma, bliskov, naliva — prave prve binkošt.

85 birmancev je v do kraja natlačeni cerkvi med pritrdovanjem zvonov dočakalo nadškofa msgr. Cocolina, ki je tisti dan že trikrat birmoval. Birma v Nabrežini je bila zanj torej že četrta. Pred cerkvi je g. nadškofa pozdravil v imenu občinske uprave N. Caldi, po končani slovesnosti pa se je pridružil tudi župan Skerk, ki je bil prej zadržan. Prisotna sta bila dva dekana: devinski msgr. Ivan Krečič in komenski g. Krapež. Kot gostje so bili tudi navzoči bivši nabrežinski župnik Srečko Rejc, Eferm Mozetič in F. Štuhec.

Simbolično poučen je bil 6 m visoki slavolok ob vhodu v cerkev. Zgoraj upodobljen Sv. Duh, na obeh straneh pod njim človeška srca, nato simboli raznih dejavnosti: tisk in sredstva obveščanja (knjiga), delavci (kladivo), kmetje, zdravniki, hrana ter opozorilo na lačne, umetniki, razvedrilo (kitara) in še slika časov, ki jih doživljamo: prelomljen nož in pištola.

Po uvodnem »Ecce sacerdos magnus«, ki ga je zapel mešani zbor pod vodstvom Alme Caharija je pozdravil g. nadškofa Antek Terčon, ki je med drugim poudaril slovenski značaj farne cerkve in vasi, pa tudi sožitje s priseljenimi Italijani, kar pa ne sme pripeljati do izgube naše samobitnosti. V imenu italijanskih staršev je spregovoril L. Catalano ter se zahvalil g. nadškofu za vsjo skrb, ki jo posveča zaupanim mu vernikom, obenem mu je izrekel čestitke ob desetletnici njegovega škofskega delovanja.

Maša je bila latinska, vmes naše prelepe pesmi pa še kaka italijanska pod vodstvom D. Vodopivec. Berila, pridiga, birma... vse dvojezično kot je bilo dogovorjeno. Seveda bi bilo bolje imeti birmo ločeno po jezikih z vsemi posebnostmi vsake narodnostne skupine. Saj tudi Cerkev v raznih krajih sveta upošteva jezikovne in druge razlike. Versko, kulturno, prosvetno, učno delovanje in napredovanje je uspešno le, če je v domačem jeziku in ločeno.

A ker nas sila razmer družji pri delu, v trgovinah, uradih, gostilnah in barih, pri raznih prireditvah in razvedrilu, so včasih na mestu tudi jezikovno mešane prireditve, da se sožitje ne sprevrže v nestrpnost ali celo sovraštvo ter izbruhe razizma. Vsak mora nekaj potrpeti, nekaj popustiti. Saj je že naš Prešeren dejal: »Žive naj vsi narodi, ki hrepene dočakat dan, da koder sonce hodi, preprij iz sveta bo pregnan.« Pravi pa isti Prešeren tudi: »Pusti peti

mojmu slavicu, kakor sem mu grlo ustvarilo.« In oboje naj bi bila življenjska naloga vseh, tudi naših birmancev.

Birmi je sledila zakuska. Očitno utrujen je g. nadškof z veseljem prisluhnil cerkvenemu zboru, ki mu je za to priložnost zapel več pesmi.

Skedenj

V četrtek 30. junija je odbor škedenjskega doma potegnil prve zaključke o storjenem delu v prvi polovici tega leta. Predvsem pa je bilo govora o 3. škedenjski poletni prireditvi.

V treh letih se je ta pobuda dobro uvrstila med splošne prireditve, bodisi z dobrim obiskom občinstva, predvsem domačinov, kakor tudi s kvalitativnim sporedom. Letošnji spored je bil pester in dober. Nastopila je godba na pihala od Sv. Antona pri Koprju ali Pridvora, škedenjski pevski zbor, škedenjska šola s folklornim plesom in petjem, folklorna skupina »Karol Pahor« iz Pirana ter moški zbor iz Divače.

Na seji je odbor pregledal vse nedostatke tega dne ter določil smernice za naslednje leto. Kot stalni dan prireditve bo ostala druga nedelja v juniju s približno podobnim sporedom. Letos je bil uspeh večji, ker se je zavzel tudi ves pevski zbor, predvsem mladi. Na teh je slonela celotna priprava in ves potek. Upravičeno so si mladi želeli stopiti v odbor, kjer bi tudi oni odločali o dejavnosti doma.

Pevski zbor je prekinil svoje delovanje. V septembru bodo zopet redne pevске vaje. Odprt je pristop novih pevcev.

Za avtonomijo slovenske šole

Prejeli smo s prošnjo za objavo: *Zavodni svet državnega trgovskega tehničnega zavoda »Žiga Zois« v Trstu, zbran na svoji redni seji 27. junija 1977, ponovno odločno protestira proti predlogom deželnega odbora, ker ne upošteva pri razdelitvi šolskih okrajev zahtev slovenskega prebivalstva v deželi po ustanovitvi samostojnega šolskega okraja.*

Poudarja tudi, da ustanovitev samostojnega šolskega okraja nikakor ne bi nasprotovalega zakonu, temveč bi bil tak okraj najustreznejše jamstvo za zagotovitev dejanske avtonomije za slovensko šolo, a da gre pri vsem le za vprašanje politične volje.

Oklo tolmačenje zakonskega besedila ne zavrača upravičene zahteve po samostojnem okraju, marveč bi morali kvečjemu ustanoviti dva okraja, enega za tržaško in enega za goriško pokrajino.

Zato poziva deželni odbor, naj pri dokončni razdelitvi šolskih okrajev upošteva temeljne zahteve vseh šolskih, kulturnih, sindikalnih in političnih komponent slovenske narodne skupnosti v deželi Furlaniji-Juljski Benečiji.

Zahvala

Družini Mamolo in Bullen se iskreno zahvaljujeta za velikodušne prispevke v razne namene v spomin nepozabnega očeta Antona Mamolo.

Tudi Openci ustanovili sekcijo Slovenske skupnosti

V ponedeljek 27. junija so se v Finžgarjevem domu na Opčinah zbrali na drugem sestanku openci somišljeniki Slovenske skupnosti. Število udeležencev je bilo več

kot zadovoljivo. Prisotne je pozdravil inž. Milun Sosič ter razložil, zakaj je potreben krajevni odsek Slovenske skupnosti; pomanjkljivost Slovenske skupnosti je bila namreč v tem, da je bilo premalo stikov med vodstvom stranke in bazo, tj. širšo plastjo volivcev.

Z ustanovitvijo področnega odseka pa so dani potrebni pogoji, da je vodstvo SSK neposredno seznanjeno s številnimi težavami Slovencev po vseh (nekateri openski problemi so že tokrat prišli na površje).

Član sveta SSK dr. Aleš Lokar je nato vodil volitve širšega odbora, ki šteje 23 članov. V ožji odbor pa so bili izvoljeni: prof. Milojka Sosič, inž. Milan Sosič, inž. Vladimir Vrevec, Giulio Škerlavaj, Stojan Sosič, Evelina Vidau, Anka Peterlin.

Prisotni člani novoustanovljenega odseka so se razšli z zavestjo, da jih čaka še veliko dela za zaščito naših pravic in korigirani vseh Slovencev ter posebej openskih.

UTRIP CERKVE

• Vrhovni predstojniki katoliških moških in ženskih redovnih družb so poslali češkoslovaški vladi spomenico, v kateri pravijo, da je odnos vlade v očitnem nasprotju z obveznostmi, ki jih je vlada sprejela ob vstopu v OZN in ob podpisu sklepov konferenca v Helsinkih. Ne gre tu, je rečeno v spomenici, za povrnitev imetja, ki ga je vlada zaplenila redovnim družbam, pač pa za to, kar državni zakoni jasno določajo: da morejo redovniki in redovnice živeti in delovati tudi v socialistični družbi. Na Češkoslovaškem so že leta 1950 razpustili vse redovne družbe. V času »praške pomladi« leta 1968 je vrhovno sodišče ta razpust ocenilo za nezakonit. Od tedaj so se začeli redovniki in redovnice zopet združevati v majhne skupnosti v zasebnih hišah in stanovanjih. Sedaj oblast nastopa tudi zoper to. Tudi je prepovedano redovnim družbam sprejemati nove člane in članice. S tem so redovne družbe dejansko obsojene na izumiranje.

• Novi münchenski nadškof Ratzinger je v razgovoru za milanski mesečnik »Cumannione e Liberazione« (Občestvo in osvoboditev) izjavil, da se bo morala Cerkev v prihodnjih letih veliko bolj posvetiti mladim, sicer bo res zašla v veliko krizo, ki ne bo brez posledic za nove poklice.

• Pravoslavni duhovnik Dimitrij Dudko, ki mu dolguje vero vrsta ruskih izobražencev in mu zato zadnje čase sovjetske oblasti delajo vedno več težav, je dejal za hodnim časnikarjem, ki so ga vprašali, kaj bo s Cerkvijo v Rusiji: »Rusko ljudstvo je po svoji naravi krščanskega duha, zato se v njem krščanstvo ohranja kljub trpljenju in preganjanju. Vtis imam, da vera med našo mladino raste. Vsekakor smem reči, da ne propada. Veliko današnje mladine je razočarana, ker ne najde pravih idealov. Zato je žejna po verskih spisih in knjigah izredno velika.«

• Skofovska konferenca v Venezueli je obsodila pornografski tisk, ker žali ženo in jo ponižuje. Skofje so mnenja, da je najbolj učinkovito sredstvo proti taki literaturi bojot. Brezvestni ljudje se poslužujejo pornografske literature, da kujejo iz nje dobiček. Če dobička ni, splahne njihovo navdušenje.

• V Ekvatorialni Gvineji doživljajo katoličani čase prvih kristjanov. Diktator Macías je odredil, da mora biti na vseh glavnih oltarjih katoliških cerkva njegova podoba, božjo službo pa je treba pričeti z državno himno, ki je polna bogokletja. Duhovniki, ki ukaza ne bi izvršili, bodo aretirani in zaprti.

Nje vzdržujejo cerkvena občestva. Tudi jih do sedaj oblasti niso pošiljale v taborišča za prevzgojo. Obstajajo pa druge težave: nad njimi se izvaja neprestana kontrola, kod hodijo, kaj govorijo, kaj delajo. Občutek, da si neprestano opazovan in zasledovan, krha živce in drobi osebnost. Počasi se začne bati lastne sence. Vsi vojaški kaplani (70 po številu) so v zaporu, poleg njih pa še nad 200 drugih duhovnikov. Obtoženi so sodelovanja s preteklimi režimi, antikomunistične propagande, zlorabe svoje službe v politične namene. Obtožbe, ki se ponavljajo povsod, kjer komunisti pridejo na oblast.

(Drugič naprej)

Belgijski škofje in splav

V nedeljo 19. junija so po vseh cerkvah v Belgiji brali skupno pastirsko pismo belgijskih škofov, v katerem pojasnjujejo evangelijski nauk o svetosti življenja in zavračajo dopustnost splava. Po zadnjih volitvah bo verjetno tudi v belgijskem parlamentu prišlo do razprave o vprašanju dopustnosti splava. Škofje so hoteli vernike pravočasno opozoriti na to nevarnost.

Vietnam in Kambodža v mraku nove diktature

(5)

SPLOSNO RAZOCARANJE

Pravi p. Gélinas, da če bi prišlo sedaj do svobodnih volitev v Južnem Vietnamu, niti komunisti ne bi več volili partije. Zlasti »bodoi«, mladi vojniki iz Severnega Vietnama, ki so bili vzgojeni v partijskem duhu, so po prihodu na jug spoznali, da so bili žrtve peklenske prevare. Bili so prepričani, da so prišli osvoboditi svoje brate od suženjstva. Pa so odkrili, da imajo njih bratje mnogo boljše na Jugu kot na Severu, da so bolj svobodni, bolj veseli.

Sam p. Gélinas je kmalu po zmagi komunizma prisostvoval v nekem baru pogovoru med dvema »doboima«. »Poslali so nas — je dejal eden izmed njih — da te južnjake osvobodimo, pa so bolj svobodni kot mi. Rekli so nam, da so sužnji, a sužnji smo dejansko mi...«

Jasen dokaz, da ljudstvo komunizem odklanja, je želja premnogih, zlasti mladih, da bi pobegnili. To je med znanci najbolj priljubljen predmet pogovora.

Tri možnosti obstajajo za beg: kupiti si z dolarji ali zlatom potni list; potem beg z ladjicami; ali pa pot čez gore prek Laosa na Tajsko.

Beg po morju je otežkočen, ker dajejo oblasti ribičem le toliko bencina, da morejo loviti v obrežnem pasu. Mnogi se poslužujejo zato čolnov na vesla; odrinejo na široko morje v upanju, da jih bo sprejela kaka ladja in prepeljala v Hongkong, Singapur ali na Filipine.

Pot čez gore organizirajo za plačilo prebivalci gorske planote med Vietnamom in Laosom. Po rasi niso Vietnamci. Do komunizma so imeli vedno odklonilno stališče in ga imajo še sedaj. Odločili so se za gverilo in se umaknili v gozdove. Mesto Dalat, ki leži na tej planoti, doživlja vsako noč streljanje, tako da se komunistične čete držijo le mesta, dežela pa je pod kontrolo gorjanov. Drugo vprašanje je seveda, koliko časa bodo zmogli gorjani v tem odporu vztrajati, kajti za gverilo je potrebna

učinkovita organizacija, v kateri so bili do sedaj najbolj mojstri prav komunisti.

IN VERSKA SVOBODA?

V državi, kjer so prenehale vse demokratične svoboščine, politične, kulturne, gospodarske, kjer ni več svobode v tisku, šolstvu in organiziranju sindikatov, kjer se ne more več svobodno potovati, se vedno bolj zožuje tudi možnost delovanja Cerkev.

Je pa treba priznati, da so oblasti do sedaj s Cerkvijo postopale v rokavicah. Cerkev v Vietnamu je ostala edina ustanova, v kateri se govori drugače kot drugod, kjer vse obvlada partija. Cerkev so ostale edini kraj, kjer se verniki zbirajo iz drugih nagibov kot jih zasledujejo komunisti.

Danes v Vietnamu ni več tujih misijonarjev ali misijonark. Deloma so bili izgnani, deloma jim je bilo izrečeno vabilo, da prostovoljno odidejo. Zadnji so odšli v skupini 9. julija 1976, prav zadnji misijonar pa je zapustil Saigon 4. avgusta lani. S tem se je pritisk na krajevno Cerkev takoj povečal.

Glasbena šola v Standrežu

V okviru PD »Standrež« deluje glasbena šola že štiri leta s sedežem v prosvetnem domu »A. Gregorčič«. Pouk se redno vrši od oktobra do junija. Vsako leto raste število njenih gojencev (v preteklem letu jih je bilo 25), kar priča o zanimanju mladine za glasbo, a obenem tudi o dobrem uspehu šole. O tem so se vaščani lahko prepričali pretekli petek zvečer pri zaključnem nastopu letošnjega tečaja.

Za uvod je društveni podpredsednik Božo Tabaj pozdravil številno občinstvo in se zahvalil učiteljem glasbe za njihovo skrb in poštvalnost za našo mladino. Za njim je učitelj Ivo Bolčina v lepih besedah poudaril pomen in korist glasbenega pouka pri vzgoji mladih, saj jim bo glasbena izobrazba nudila za življenje več srčne plemenitosti in kulturnega zadoščenja kot razni športi.

Sporod je napovedovala študentka Anamarija Uršič. Kot prvega je predstavila harmonikarja Maura Pesentija, ki je odigral tri poskočne narodne pesmi. Za njim so se zvrstili pri klavirju prvoletniki Marijan, Silvan, Irma, Andrej in Rafaela in podali vsak po eno klavirsko vajo. Brez dvoma se je ta preprosta muzika zdela njihovim staršem najlepša na svetu. In spet se je oglasila harmonika Erika Bensa, ki je spretno odigral kar štiri narodne.

Nato so se na odru prikazali trije kitaristi. Najprej je Robert Kerpan zaigral priljubljeno »Mamica« in nato skupno z Markom Zavadvlavom in Robertom Tabajem še dve narodni. Mehko jih je njih učitelj spremljal z veliko kitaro; njihovo igranje je bilo tako prijetno, da je kar navdušilo občinstvo. Za konec prvega dela je še Vanda Srebotnjak občuteno podala na klavirju zahteven Straussov valček.

V drugem delu je napovedovalka najprej poklicala na oder pevce mladinskega zbora. Oder se je napolnil z mladino v narodnih nošah in zadelo jih je veselo petje. Pod vodstvom Elvire Chiabai so ubrano zapeli štiri pesmi, nakar je manjša skupina z rajanjem podala še tri narodne. Sledilo je nagajanje zmagovalec slikarskega »ex tempore« na praznik špargljev. Vse risbe so bile razstavljene v dvorani.

Tudi v drugem delu je harmonika imela prvo mesto: Robert in Pavel sta nastopila vsak s tremi narodnimi. Sledile so jima pri klavirju Zavadvlav Tiziana, Marušič Silvana in Tabaj Erika in se kar dobro postavile. Nato so mladi kitaristi s prikupnimi melodijami spet razveselili poslušalce. Za zaključek so Suligoj Helena, Zavadvlav Silvija, Uršič Anamarija in Pisk Lucija igrale na klavirju zahtevne skladbe Bacha in Beethovna in pokazale, kaj so dosegle v štirih letih glasbene šole.

Sporod je bil dolg, a pester in zanimiv. Z njim je štandreška glasbena šola dokazala, da s svojim delovanjem prispeva svoj delež v korist naše mladine.

Ob koncu so gojenci povabili svoje učitelje in učiteljice na oder in jim hvaležno poklonili lepega cvetja. Občinstvo je vsem izrazilo odobravanje in zahvalo z dolgim aplavzom ter z željo, naj se to kulturno delovanje nadaljuje.

Poimenovanje trgovske šole v Gorici

Na predlog profesorskega zbora in zavodnega sveta je pristojno ministrstvo 18. maja 1977 odobrilo, da se Državno strokovni zavod za trgovino s slovenskim učnim jezikom v Gorici poimenuje po pisatelju Ivanu Cankarju.

Čestitke

V družini Flavije in Jordana Mučič se je rodila prvorojenka Serena. Srečna staršema čestita PD »Standrež«, novorojenki pa želi veliko sreče v življenju.

V šoli za bolničarje v Vidmu je v torek 28. junija Katja Klanšček uspešno opravila zaključni izpit za babico. K lepemu uspehu ji čestitajo prijatelji iz Gorice, ki ji tudi želijo veliko zadovoljstva v poklicu.

Zaljiv dopis deželnega odborništva za šolstvo

Zavodski svet in profesorski zbor državnega strokovnega zavoda za trgovino v Gorici sta na sejah 24. junija 1977 med drugim vzela v pretres tudi dopis deželnega odborništva za šolstvo z dne 3. junija 1977 št. 7010.

Deželni odbor je namreč ustanovil posebno komisijo, ki naj preučiti jezikovno stanje in izdela načrt za zaščito in ohrani-

tev jezikovnega zaklada v deželi, tj. furlanščine in drugih govoric (»del friulano e delle altre parlate della regione«). Naproša šolske dejavnike, naj k temu prispevajo s pripombami, nasveti, predlogi.

Zavodski svet in profesorski svet sta pripravljena prispevati in sodelovati, se pa sprašujeta, kakšen načrt za ohranitev slovenskega jezika lahko izdela ustanova, ki ga ponuja na raven navadne »govorice« (parlata), ko je vendar slovenščina drugi jezik v naši deželi. Zato obsojata in zavračata tak odnos do materinščine velikega dela prebivalstva naše dežele.

Prav tako sta zavodski svet in profesorski izbor ponovno izrazila protest proti deželnemu odborništvu, ki pri delitvi ozemlja na okraje ni upoštevalo soglasne zahteve Slovencev v Italiji po enotnem šolskem okraju, ki naj združi v celoto slovenske šole od vrtec do višjih srednjih šol.

Mejni kamni okrog Gorice

Kot smo že poročali, posebna jugoslovansko-italijanska komisija strokovnjakov postavlja mejne kamne okrog Gorice. Gre za dokončno razmejitve, saj je bila sedanja le začasna, kakor so jo postavili zavezniki v septembru 1947.

Pri dokončni razmejitvi nastajajo težave praktičnega značaja, saj je začasna meja

rezala njive in vrtove na dvoje, odrezala je celo hišo od hleva, pokopalnice v Mirnu je prav tako v diagonalni razmejitvi med Italijo in Jugoslavijo. Vse take in slične težave praktičnega značaja, ki prizadevajo predvsem ljudje ob meji, ki pa za državo kot tako nimajo nikakega pomena, je treba sedaj reševati z obojestransko dobro voljo.

V Osimu so se dogovorili o poteku meje le na podlagi zemljepisnih kart, ki ne morejo povedati vsega. O teh praktičnih težavah priča tudi obisk veleposlanikov Pasuccija in Trotte pri gorškem županu De Simoneju. Oba sta člana italijanske razmejitvene komisije.

Soča - Sava - Donava

Za pospešitev študijev v zvezi z vodno potjo Soča-Sava-Donava se je zavzel predsednik združenja gorških industrijcev Nazario Romano na letnem zborovanju omejenega združenja. Ti študiji so predvideni tudi po sporazumu v Osimu. Vodna pot od Soče v Savo in Donavo bi povsem spremenila gospodarsko podobo krajev v naši pokrajini, tako da bi bilo mogoče govoriti o pravi revolucionarni spremembi, sodi industrijec Romano.

V svojem posegu se je govornik poleg tega zaustavil predvsem ob položaju industrije na območju Tržiča, omenil močno konkurenco japonskih ladjedelnic, vendar obstaja upanje za tamkajšnje ladjedelniške obrate, ker ima Italija v načrtu prenovo svojega vojnega ladjevja.

Priprava na popravne izpite se v Alojzijevišču začne s prvim avgustom. Prijaviteli se do tega dne v zavodu ali na tel. 83515.

Ob zaključku glasbenega pouka na Placuti

S polaganjem izpitov se je v drugi polovici junija zaključil glasbeni pouk na Placuti v okviru gorškega katoliškega prosvetnega društva. Kdor je sledil zaključnemu nastopu in izpitu, lahko potrdi, da se ta iniciativa dobro razvija, saj zanimanje za glasbo narašča, pa tudi uspehi so iz leta v leto boljši.

Seveda ne moremo še govoriti o pravi šoli, saj si organizatorji tudi niso postavili tistih ciljev, katerim sledijo glasbene ustanove v italijanskem šolskem sistemu. Namen SKPD je, da razvija prosvetno življenje v svojem krogu in v gorškem društvu sta imela glasba in petje vedno prvo mesto.

Zato je več kot upravičeno, da vsako

prosvetno društvo nudi svojim članom čim večje možnosti za glasbeno formiranje in rast. Le strokovno pripravljene kadri bodo lahko v bodoče nadaljevali to, kar so naši predniki začeli in nam pustili v dediščino. Pa tudi vse koncertne sezone bodo samo životarile, če ne bo poslušalcev. In prav iz vrst gojencev glasbenih šol bi morali zrasti najbolj navdušeni ljubitelji te umetnosti.

Zato bi bilo prav, da se to začetno delo nadaljuje s še večjo zavzetostjo in da se s sodelovanjem vseh skušajo rešiti vse težave tehničnega značaja. Le če bodo vsi imeli pred seboj te skupne cilje, bo to delo doseglo svoj namen.

Gojenci glasbene šole SKPD v Gorici ob zaključnem nastopu v KD 1. junija letos

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

Umrli je p. Martin Perc

Patra Martina Perca smo tudi v Gorici dobro poznali, ko je bil več let gvardijan na Sv. gori. Veliko je storil za obnovo svetišča ter je za svetogorski jubilej tudi napisal prijetne Svetogorske šmarnice.

Rodil se je 24. septembra 1913 v vasi Zdole, župnija Kožje na Stajerskem. Vstopil je v frančiškanski red in bil leta 1936 posvečen v duhovnika. Kot žrtev nemškega okupatorja je bil leta 1941 preganjen iz Kamnika na Hrvaško, odkoder se je vrnil ob koncu vojne. Prevezel je župniji Stranje in Nevlje pri Kamniku, kjer je ob sodelovanju tudi že pokojnih arhitektov Plečnika in Bitenca naredil iz opustošene cerkve v Stranjah čudovito umetnino. Življenjska pot ga je nato vodila prek Brezj in Ljubljane na Sveto goro, od tu pa na Vič v Ljubljani in končno v osrednjo ljubljansko župnijo Marijinega oznanjenja, kjer je 15. junija letos sklenil življenje kot samostanski vikar in kaplan.

Na praznik Srca Jezusovega so ga pokopali na ljubljanskih Zalah. Duhovnikov je bilo preko sto. Pogreb je vodil pomožni škof dr. Stanko Lenič, ki je bil njegov so-

šolec in ga je zato lahko najbolje opisal v poslovljnim govoru.

Velika izguba za slov. Cerkev

Ob izredno veliki udeležbi so 16. junija pokopali v Šentvidu nad Ljubljano profesorja in inženirja arhitekture Toneta Bitenca. V povojnem cerkvenem stavbarstvu pomeni njegovo ime izredno veliko, zato mu je zlasti Cerkev na Slovenskem dolžna hvaležen spomin.

Slovenecem je zgradil ali obnovil v povojnem času cerkve v Dražgošah, Poljanah, Kosezah, Kokriči, Sv. Neži nad Tržičem, v Bistrici pri Tržiču, v Stranjah pri Kamniku in kot zadnji cerkev sv. Primoža v Podjuni na Korškem. Tudi slovenski mašni knjigi (misalu) je dal pok. arhitekti Bitenc obleko in obliko.

Izšel je iz šole velikega mojstra duha prof. Plečnika. Bil je velik poznavalec svetovne in naše zgodovine, navdušen Slovenec. Klasična vzgoja škofijske gimnazije v Šentvidu mu je dala tisto življenjsko modrost, iz katere je črpal do svoje vseprezgodnje smrti. Pogrebne obrede je opravil pomožni škof dr. Stanko Lenič, velik prijatelj pokojnega mojstra, ob škofu pa so stali sošolci iz škofijske gimnazije ter tisti duhovniki, ki je za njihove cerkve inž. Bitenc posebej veliko naredil.

Šport

Olympia finalist v turnirju za »Goriški pokal«

Ze od 20. junija dalje je v Gorici v polnem teku odbojarski turnir za moške ekipe naše dežele, ki ga organizira zasebna radijska postaja Onda Est s sodelovanjem gorških sodnikov. Prijavilo se je deset društev iz Trsta, Gorice, Vidma in Cedada in vsako društvo ima za pokrovitelja kako goriško tvrdko. Sodelujejo ekipe iz tretje lige pa tja do tretje divizije. Edini slovenski zastopnik na tem turnirju je goriška Olympia, ki jo je prevzela trgovina B. Košič.

V izločilnem delu so bile ekipe razdeljene na dve skupini po pet, od katerih sta dve prvouvrščeni stopili v polfinale, ki je bil v ponedeljek. Olympia se je doslej vedla brezhibno, saj je vse tekme premagala s prepričljivim 2:0.

Ze v začetnih dvobojih so naši predstavniki dokazali, da bodo trd oreh za vsakogar, v naslednjih nastopih pa so stalno razvijali svojo udarno moč. Pri tem nosi vsaj delno zaslugo prav M. Spacapan, ki se je za to priložnost vrnil k svoji matični ekipi in se v njej odlično obnesel.

Izmed štirih izločilnih tekem proti Libertasu iz Gorice, Acli S. Giacomo iz Trsta, Pav Natisonia iz Vidma in Libertasu iz Krmina sta omembe vredni srečanja z Acli in Natisonio, ki sta oba tretjeligaša. Izredno učinkovit blok in napad Olympije sta v obeh priložnostih dobesedno ohromila nasprotnika.

Tako si je slovenska ekipa priborila vstop v polfinale s polnimi osmimi točkami in kot edina nepremagana. V ponedeljek se je srečala še z Lambertinom in mu v napetem ozračju zadala težak poraz 2:0, to kljub temu, da je moral Mirko S., dotlej najboljši na igrišču, odpovedati zaradi poškodbe. Naši so pri tem ostali v šestih, a se niso ustrašili, temveč so reagirali smotno in borbeno. V drugem setu so naravnost pregazili Videmčane in s to dragoceno zmago prodrli v finale. Drugi finalist je Pav Natisonia, ki je bil tudi uspešen nad čedajskim Asfjr.

Za Olympijo nastopajo: Soban, Černic, Cotič S. in M., Tommasi, Lavrenčič, Spacapan in O. Pavletič.

Finale turnirja za »Goriški pokal« bo v petek 8. julija ob 21. uri v telovadnici na Kornu v Gorici. - P. T.

DAROVI

Za Katoliški glas: Ivanka S. v spomin A. Mamolo 5.000 lir.

Za slovenski tisk: Franc Testen, Bela peč, 7.000; N. N., Avstrija, 10.000.

Za Alojzijevišče: N. N. ob drugi obletnici Cvetane Paljkove 1000 dolarjev.

Za števerjanske cerkev: Franc Terpin v spomin pokojne Slavice Bučinel-Komjanc 10.000 lir.

Za glasbeno šolo na Placuti so med šolskim letom 1976-77 starši in prijatelji darovali skupno 52.000 lir.

K. K. za cerkev sv. Ivana in za Alojzijevišče po 10.000 lir.

Za kapelo p. Leopolda pri Domju: B. T. 100.000; N. N., Trst, 50.000; N. N., Trst, 1.000; N. N., Trst, 15.000; N. N., Trst, 5.000; N. N., Trst, 15.000; N. N., Trst, 10.000; Olga Demark, Ricmanje, 5.000; družina Zlobec 20.000 lir.

Za Baragov dom v Ricmanjih: družina Kuret ob prvi obletnici smrti očeta Gasperra 3.000 lir.

Za Marijin dom pri Sv. Ivanu v Trstu: N. N. v spomin drage babice Pepine Levak 5.000; vnukinja Ksenija v spomin drage babice Pepine Levak 10.000 lir.

Za cerkev na Opčinah: družina Danec v spomin Franca 10.000; Valentič v spomin mame 5.000; N. N. 5.000; razni 6.000 lir.

Za cerkev pri Banah: družina Husu ob tretji obletnici v spomin moža Ivana Husu 15.000 lir.

Za cerkev pri Ferlugih: Cehovin-Frank v spomin moža Marija 20.000 lir.

Za misijon p. Kosa v Tokiu: N. N. 10.000; Pepi Ferfila ob obletnici smrti sina Lovrota 10.000 lir.

Za misijone: Lojzka Dreossi 10.000; ga. Rebula iz Rojana 10.000 lir.

Za obnovo cerkve v Mavhinjah: N. N. ob obletnici smrti drage osebe 50.000 lir.

Za Skupnost Družina Opčine: Justina Grgič, Padriče, namesto cvetja na grob Vinka Grgič 10.000; Angela Križmančič iz Trsta v spomin pok. Alberte Križmančič 5.000; slovenski birmanci na srečanju 22. maja v bazoviški cerkvi so zbrali 67.000 lir.

Za cerkev v Dolini: Jožef in Viktorija Barut iz Doline 25 v spomin brata Albina 20.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

Casnikarski programi ob nedeljah: Poročila ob 8., 12., 19; kratka poročila ob 11., 14; novice iz Furlanije-Juljske krajine ob 11., 14., 19.15. Ob 8.30 kmetijska oddaja, ob 9. sv. maša.

Casnikarski programi ob ponedeljku do sobote: Poročila ob 7., 10., 13., 15.30, 19. Kratka poročila ob 9., 11.30, 17., 18. Novice iz Furlanije-Juljske krajine ob 8., 14., 19.15.

Sporod od 10. do 16. julija 1977

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu, 9.45 Vedri zvoki, 11.05 Mladinski oder: »Pig, Peg in čokoladna torta«, 11.35 Nabožna glasba, 13.00 Naša gospa, 13.10 Slovenske ljudske pesmi, 14.05 Operete, 14.35 Lahka glasba, 15.00 Nedeljsko popoludne.

Ponedeljek: 8.05 Tjavidan, 9.30 Obletnica tedna, 9.40 Koncert, 13.15 Za mlade, 14.05 Roman v nadaljevanjih: »Ovčar Marko«, 16.15 Od melodije do melodije, 17.05 Deželni orkestri, 18.05 Čas in družba, 18.25 Slovenski zbori.

Torek: 8.05 Tjavidan, 9.30 Nekoč je bilo, 9.40 Koncert, 13.15 Za mlade, 14.05 »Ovčar Marko«, roman, 16.30 Za najmlajše, 17.05 Slov. glasbeni mojstri, 18.05 S Plečnikom po Italiji, 18.20 Zborovska glasba.

Sreda: 8.05 Tjavidan, 9.30 Slovenske žene, 9.40 Koncert, 13.15 Za mlade, 14.05 »Ovčar Marko«, roman, 16.30 Za najmlajše, 17.05 Deželni solisti, 18.05 »Poštene žene«, enodejanka.

Četrtek: 8.05 Tjavidan, 9.30 Nekoč je bilo, 9.40 Koncert, 13.15 Za mlade, 14.05 »Ovčar Marko«, roman, 16.30 Za najmlajše, 17.05 Tenorist Anton Dermota, 18.05 Obrazi slov. povojnega pripovedništva, 18.20 Primorska poje 77.

Petek: 8.05 Tjavidan, 9.30 Potresi v zgodovini naše dežele, 9.40 Koncert, 13.15 Za mlade, 14.05 »Ovčar Marko«, roman, 16.30 Za najmlajše, 17.05 Deželni skladatelji, 18.85 Gradovi na Goriškem, 18.25 Domači zvoki.

Sobota: 8.05 Tjavidan, 9.30 Nekoč je bilo, 9.40 Koncert, 13.15 Za mlade, 14.05 »Ovčar Marko«, roman, 14.25 Tekmujte s Petrom, 15.35 Poslušajmo spet, 17.05 Iz Beethovnovih del, 18.05 »In zvon spet poje v zlati dan«, drama, 18.45 Vera in naš čas.

OBVESTILA

Ekumensko potovanje po Južni Italiji bo od 24. do 31. avgusta. Podroben sporod je bil objavljen v našem listu 26. maja letos. Na razpolago je še nekaj mest. Vpisovanje: dr. Angel Kosmač, Ricmanje pri Trstu, tel. št. 820570; v Gorici: Artur Koshuta, ul. Mameli 8. Cena, 200.000 lir.

Goriško šolsko skrbništvo obvešča, da je na razglasni deski objavljena lestvica nameščenih profesorjev na slovenskih srednjih šolah za šolsko leto 1977-78. Cas za vložitev morebitnih ugovorov je 30 dni po objavi.

Za romanje v Fatimo so na voljo še tri mesta, Kdor želi, naj se takoj vpiše pri Fortunatu v Trstu, ul. Paganini 2, telefon 38096. V tem tednu naj prijavitelji romar uredi svojo obveznost na kraju vpisa. Se v juliju dobijo vsi romarji zadnja navodila.

Sprememba naslova. Ko pošljete novi naslov, dodajte vedno tudi starega; s tem nam prihranite mnogo dela. Tudi na položnicah navedite vedno tečen naslov. Zgodi se, da je naročnina z Opčin, Kontovela, Barkovelj, nekateri pa zapišejo samo Trst.

Baragov dan. Ob 180-letnici rojstva Ireneja Friderika Baraga, bo v njegovem rojstnem kraju Dobrnič, kjer se je svetniški kandidat 29. junija 1797 rodil ter bil isti dan krščen, 10. julija Baragov dan. Slavnostni govor bo imel in somaševanje vodil ljubljanski nadškof dr. Jože Pogačnik. Proslava se začne ob 9. uri.

Seminar slovenske kulture bo od 11. do 18. septembra na Otočcu pri Novem mestu. Seminar bo namenjen spoznavanju Dolenjske in Bele krajine. Iz Goriške se bo seminarja lahko udeležilo 10 učiteljev in profesorjev, ki poučujejo na šolah s slovenskim učnim jezikom. Sindikat slovenskih šolnikov naproša zainteresirane, naj se do 15. julija prijavi pri tajniku ali predsedniku sindikata.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpea: trgovski 100 lir, osmrtnice 150 lir, k temu dodati 14% davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo